

VÄLKOMMEN

Följ processen bakåt i tiden om vårt fleråriga konst/klimat/hållbarhets/vetenskapsprojekt "De fyra elementen". Vi avslutade 2020 med ELDEN. Fakta och fenomen var vårt fokus när vi började med VATTNET fyra år tidigare. Sen har vi gradvis vidgat anslaget genom JORDEN och LUFTEN för att styra mot etik och människans ansvar. Och engagemang! Konstupplevelsorna har hela tiden kompletterats med workshops och föredrag/samtal. Med ord lånade av konceptkonstens fader Jozef Beuys ville vi få med så många olika betraktare som möjligt att utifrån egna förutsättningar och över tid skapa en social skulptur.

2020 firade galleriet också tioårsjubileum. Se separat länk på hemsidan. Estesio är en italiensk ordlek med (det på svenska ibland misstolkade begreppet) Estetik: läran om det sköna. Ursprungligen menat harmoniska färgackord och former som tilltalar sinnena och leder betraktaren in i djupare tolkningar. De första åren satsade vi alltså mycket på internationella konstnärer, som flera år senare sedan snabbt visade intresse när vi efterlyste bilder och texter om elementet Vatten. Se nedan om hur idén föddes 2017 ur ett klimatuppropp från Naturskyddsföreningen.

Ofta ses de fyra elementen som en metafor för planetens eget livsuppehållande system, där människan ursprungligen var en liten ödmjuk del av helheten. Vårt nuvarande människocentrerade paradig ger knappast utrymme för kommande generationer fauna eller flora. Den amerikanske vetenskapsjournalisten Elizabeth Kolbert menar att ansiktet vi ser i spegeln varje morgon är tidernas värsta invasiva art.

ELDSLÄGEN 2020

Människan lärde sig tidigt att tämja elden. Efter industrialismens intåg i historien är Elden vårt eget val. Löpeldar är den sista länken i en kedja av storskalig skogsavverkning driven av vår materiella konsumtionshets. Däremot den inre elden – utan den skulle vi sakna ledtråd och irra runt i tillvaron. Våra inre eldar är mångtydiga. Den stora holistiska berättelsen borde handla om moraliska balansgångar mellan valet gott – ont.

Foto: Leif Holmstrand. Inför utställningen ELDLÄGEN. På en leråker nära Sveriges sydligaste udde brände konstnären i mars upp en barnvagn. Våren hade precis anlänt och fälten badade i sol. Hela scenen var överkligt vacker och sorglig

KONSTNÄRER

Leif Holmstrand
Anna Celander
Anne Lindgaard Møller
Barbara Kihlman
Gary Blasi
Kristina Bramstorp
Birgitta Godlund

SAMMANFATTNING:

4 juli invigde LEIF HOLMSTRAND projektet med recitation ur sina senaste böcker "Herrarna och djuren" (Bonniers förlag) och "Platsen där bilarna köar döda" (S.L.E.M. produktion).

Denna coronasommar blev Skulpturparken framför galleriet vårt nav, också i ur och skur! Workshops och samtal/föredrag mm. Förbipasserande stannade upp undrade över konstverken. Främlingar för varandra, man började ändå diskutera, slog följe in i galleriet eller utmed vägen till galleriet där lokala konstutövare och fotografer ställde ut bilder och foton i plakatform. Härifrån startade även vårt konstquiz.

Vi som alla fyra åren organiserat, bollat idéer, stöttat varandra i svåra stunder är galleristen/projektledaren Birgitta Godlund överst t v och författaren, designforskaren Kristina Bramstorp t h.

Efter invigningen gick vi i små corona-säkrade grupper in i galleriet där Leif Holmstrand ställt barnvagnen, nu ömsint omplåstrad barnvagn som "The Cure for Memorials".

"Party Condolences Twin Porn" t h
Verket består av flera lager olika tunna textilier, konstnärens favoritmaterial. Som författare och poet arbetar LEIF HOLMSTRAND på samma sätt med parallella transparenta lager och undertexter.

På andra galleriväggen samverkade en digital fotoserie av ANNA CELANDER. Konstnären som fascinerats av eldslågor hade satt samman små scenbildliknande geometriska abstraktioner av diffusa eldslågor omväxlande med köttiga organiska former och flimrande speglar. I flera verk har konstnären tråcklat med röda trådar, som återkom i skulptur-parken som hopknutna rep.

Anna Celander som också är poet hade i stora silverglänsande plåtbitar skrapat poesi i rosten. Som BIRGITTA GODLUND (nedan) arbetar hon med rost, en annan sorts förbränningsprocess. Under utställningstiden förändrades verken markant. *Finns det kanske hopp om nystart för den människoart som idag knappast är biologiskt kompatibel? I de outnyttjade rummen mellan de röda repen och i de rostiga evighetsåttornas hålrum?*

"De fyra elementen" hade inte heller kunnat genomföras utan allt volontärarbete som utförts av bybor och lokala konstnärer som Charlotte Herrlin (workshops) Christine Johnsson och Gunilla Ingolf (gatukonst/samordnare)

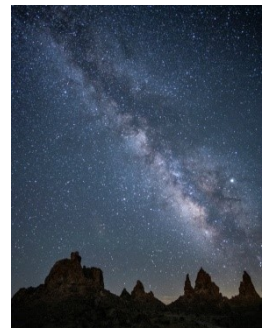
Trelleborgs kommun och lokala entreprenörer har stött oss från första början. Sparbanksstiftelsen Skåne och Skurups sparbank bidrog speciellt 2020 till vårt projekt

Längst t v "There is no way to tell when it will erupt, just that it will. There is no way it will erupt. It is extinct" är titeln på den unga danska konsthögskolestuderande ANNE LINDGARD MØLLERS digitala collage av ett footage från en arkivfilm.

T v "Eld Liv" BARBARA KIHLMAN om elden som en återkommande naturlig förutsättning för nedbrytning och förnyelse av liv i skogen.

T h Kalifornien (UCLA) professorn och fotografen GARY BLASI, reflekterade i en text över framtiden och tidrymder, över elden som alltets början. "Vintergatan över Tronabergen"

KRISTINA BRAMSTORP... Elden är värme, elden förgör... Elden är vacker, elden är kraft...ger oss njutning. Den rasar, den bränner vår sinne, vår hud. Vi flyr, vi vill undkomma, släcka elden... Det blir kallt.

GATUKONSTEN

Gatukonsten - som vi testade året innan under det mångtydiga begreppet "plakatkonst" - är här för att stanna!. Tack till de konstutövare och fotografer i byn som ställde ut längs med hela Blåeldsvägen. Ungefär en kilometer bilder längs en av byns genomfartsleder/promenadstråk. Det var verkloigen roligt att vi fick in ett internationellt perspektiv med bilder som handlade om övriga Europa, Amerika, Afrika och Asien. Diskussionens vågor gick höga här, men de lokala motiven lockade också till analys. Debatten om offentlig konst verkar ha avstannat av i Beddingestrand. Idel positiva kommentarer om vår utsmyckning av det gemensamma rummet.

FAMILJELVISNINGEN

Halvtid inne i projektet arrangerade vi en visning av gatukonsten och skulpturparken speciellt riktad till barn. Denna sommar när vi haft trista rivaler om uppmärksamhet i coronaviruset och opålitliga regnskuror hade vi just denna dag härligt solsken.

Längs med Blåeldsvägen och vid femton olika plakatbilder hade vi satt upp orienteringsstationer med quiz-frågor riktade till barn. Formulären visade sig sen mycket populära också bland föräldrar och förbipasserande vuxna. Stationerna låg dessutom inte i sifferordning! Orienteringen krävde mycket vandring fram och tillbaka.

Syftet var att deltagarna skulle dammsuga bilderna med hjälp av de tokiga och lekfulla frågorna, som inspirerade till egen tankeverk-samhet. Google hade inget att göra här, inte! Och deltagarna hade kul.

Maya 15 år messar: ... vill bara tacka för dom trevliga evenen och vårt trevliga samtal när vi gick under konstrundan...aldrig tänkt så mycket på konst förut som jag gjorde när jag gick... vi sade om bilderna.
Liv 15 år mailar: "...tack för att jag fick uppleva alla fina konstverk och delta i detta temat! Det var jättekul att få hänga med!

WORKSHOP FÖR BARN

Som alla andra år erbjöd vi också workshops med konstnärer och bildpedagoger, utbildade i Levande verkstadspedagogik.

Våra "lärares" okonventionella förhållningssätt till det miljötema som är Estesios fokus vidgar barnens insikter. Kunskaperna växer till en blandning av verklighet, stora drömmar, små detaljer. Barnen har för en stund konstnärens hjärna, hjärta och hand! I smågnabbet om tolkningar, färger och penslar uppstår vänskap.

Vår bildpedagog Charlotte Herrlin samarbetade med Trelleborgs bibliotek med en föreläsning tillsammans med sina elever Maya och Ebba om sina arbeten och om kreativitetens betydelse

Barn drivs framåt av en naturlig lust och nyfikenhet. Varje individ har rätt till sitt eget bildspråk och sina egna tankar - att själv utforska in egen verklighet, identitet och fantasi. Bilder är tillsammans med musik och kroppsrörelser människans mest ursprungliga och ärliga språk. Barn som ges utrymme att fritt och spontant leka med färger och former, att med alla sina sinnen undersöka allt, liknar den vuxne forskaren och konstnären i deras arbetsmetoder.

Det handlar om en längtan efter ett möte med de stora frågorna om meningen med Livet. Frågor som ger oss en färdriktning, men inte målet.

Samtidskonsten har med sitt intuitiva, experimentella uttrycksätt en förmåga att gestalta vetenskap och samhällsproblem som når oss under huden. Så visar barnen på nya sammanhang i sina egna bilder. Barn ser ofta många fler dimensioner och nyanser i ett konstverk än vuxna. De förändrar kontexten, ger logik och innehåll till det som de vuxna ofta förbiser. Låt oss hjälpa barnen att behålla den här förmågan att se på konst som något STORT som vidgar allas vår verklighet.

MED ÖGAT MOT LUFTEN/AIRBORN 2019

SAMMANFATTNING

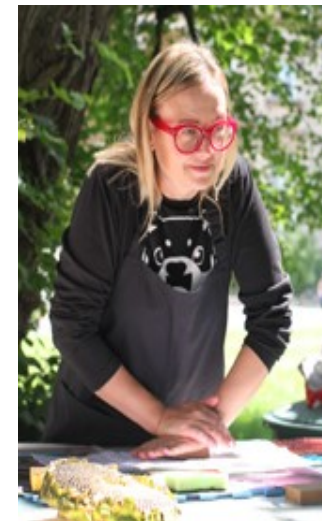
6 JULI invigde narkosläkaren Michael Lundberg projektet med ett föredrag om luften/syret inom oss och i atmosfären.

Anna Febrero, professor i biologi från Barcelona, expert på växtstress och Bess Frimodig, PhD och konstnär/grafiker gav interaktiva samtal och workshops - för andra året i rad.(t h)

Senare inbjöds Bess av Beddinge föreläsningssirkel att ge ett föredrag om sin grafiska verksamhet på ett sjukhus i London.

Ett växthusprojekt som konstnären dokumenterat bevisligen ledde till bevisa snabbare rehabilitering för patienterna.

1 AUGUSTI avslutades projektet med föredrag/samtal, mat och mingel på Smygehus havsbad Professor Peter Gärdenfors från Lund och från Nobelsammanhang höll i ett samtal om Luftslootts betydelse. Mjuka och okända (för de flesta i publiken) fakta om sambandet mellan kreativitet i skolan och BNP förklarades.

T h Performance lecture av konstnärsparet Nina Slejko Blom och Conny Blom: Konstnärerna använde sig av marknadens vanliga tjuvknep och musik för att fresta oss att köpa avlatsbrev för våra miljösynder. Det betydde att Vi-skogen fick ett rejält tillskott samma dag.

Foto: Gunilla Ingolf

KONSTNÄRER

Ackroyd & Harvey, Anna Celander, Barbara Kihlman, Bess Frimodig, Birgitta Godlund, Chris Drury, Conny & Nina Blom, Elisabeth Moritz, Jozef Guzy, Liz Nilsson, Kristina Bramstorp, Madelene Brandin, Maria Cecilia Loschiavo des Santos, Studio Orta

PLANET LUNGS: ABOUT CO₂ AND THE HEALING CAPACITY OF TREES (på engelska)

Professor of Biology Dr Anna Febrero (Barcelona University) and artist Bess Frimodig, PhD, back by public demand.

“Worst possible scenario” illustrated as an introduction.

Some 15 people participated in the intervention, a unique combination of public oriented fieldwork, art and science

Foto: Elisabeth Moritz

Lots of coffee, “fika” was needed on this rainy day!

Project started by showing specific plants

Anna with stomata diagrams*

Almost intangible mouths*

*On top of the boundary level of each leaf, over the epidermis level there are stomatas, as little regulated mouths, or 'paths' for the air gas exchange. Among the illustrations were beautiful analogue stomata compositions, scanned electron microscope pictures from Anna's university lab. TO READ. 'Lab Girl' by Hope Jaren

THE GREEN DRAWINGS: NOTES ON THE INDULGENCE TRADE. Lecture performance with the possibility of doing penance (på engelska)

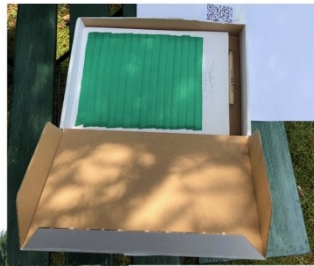
Nina Slejko Blom & Conny Blom

The work examines the effects of industrial exploitation of natural resources and the neo-liberal belief in the market to self regulate and thereby save the world.

Using the free market logic we are actually cleaning air - while making art commerce. The complete value of every sale goes to planting trees in Uganda, Rwanda, Kenya and Tanzania.

For all of you driving cars, browsing Internet, flying & shopping for pleasure etc., we have prepared a stash of drawings, please buy them to compensate for your environmental sins. At 300sek/drawing we will plant trees and clean the air with your money.

Projektet invigdes 14 juli i skulpturparken framför Galleri Estesio.
Omkring 20 personer kom och tittade/lyssnade
10 personer köpte avlatsbrev

<http://ninaslejko.com/green-performance.html>

The climate change crisis is not something that will happen in the future, it is happening now. Only, it is happening elsewhere, in the poorest parts of the world where people who have done little to cause it live. Cyclical periods of drought that have turned into a devastating constant in Sub-Saharan Africa, the five-year record breaking freak drought in Syria, flooded Bangladesh, there is little need to speculate on the possible effects of climate change, they are on constant display.

But hey, don't let them rain on our parade — as long as we find better ways to stop refugee ships trying to cross the Mediterranean it is not our problem is it? (Salvini's already onto that.)

High CO2 levels make us stupid. Just like in a poorly ventilated classroom, the learning capacity decreases when the amount of CO2 rises. This could maybe explain our insistence on keeping on with business as usual, trusting that the market will save the day. Despite the mind-boggling evidence, we keep being unable to see that constant economic growth and cleaner Earth are not part of the same equation.

What nobody talks about is scaling down. Moderation doesn't sell. But Green Drawings do!

GRÖNA TECKNINGAR: ANTECKNINGAR OM AVLATSHANDELN en föreläsning-performance med monokroma teckningar, ljud och möjlighet till botgörelse.

Projektet undersöker effekterna av industriell rovdrift och den nyliberala tilltron till att marknaden kan och vill självreglera sig och därigenom rädda världen.

Samtidigt använder sig projektet av den fria marknadens logik för att genom publik-medverkan faktiskt begränsa de totala koldioxidnivåerna.

Under den timmeslånga performance-akten ges möjlighet att köpa handkolorerade grafiska och signerade blad på ljusäkta Fabriano papper. Hela beloppet om 300 kr går direkt till trädplanteringar i Östafrika

PHOTOS: Elisabeth Moritz

**GREEN DRAWINGS/GRÖNA TECKNINGAR ingick i Galleri Estesios fleråriga projekt om konst, klimat och vetenskap "De fyra elementen".
2019 låg fokus på Luft.**

— *The more we sell, the more trees we will plant*
— *And ...the fewer scary foreigners we'll have knocking on our doors.*
Time to play our game of soul-redeeming commerce once more!

POP UP SKULPTURPARKEN

"Luftakrobatik" MADELEINE BRANDIN.
Hela dikten finns i objektet. (t h)
Här nedan förkortad version

Hus och människor måste andas, även ventileras.
Lufta grunden, lufta loftet
...

Fuktig luft ut ur huset
frisk (?) luft in genom grånande filter
Ventiler med slokande mun
dra i ventilspjället
där skymtar himlen blå
och hjärtat slår.

... vi luftar vår oro.
Därovan bygger fågeln bo
och människan andas in.

... Vi andas i troposfären, högre upp
stratosfär, mesosfär, termosfär.
Utanför atmosfären börjar rymden.
Men vi är här.

"Lufttempel" JOZEF GUZY
Templet representerar jord, vatten, eld, luft och rymd i ett harmoniskt samspel. Ett tempel för luft är också ett andrum? Eller ett luftslott? Är vår framtid kanske ett luftslott, en illusion?

**"Fågeln flyger högt
solen sänker sig sakta
skuggan snabbar på"**
ANNA CELANDER

ANNA CELANDER Luften är fåglarnas element, de är oskyldiga. Fåglar är fulländade. Det enda de saknar är ett gemensamt språk. Korparna är nära

Mitt skapande rör sig ofta kring det groteska, frågeställningar kring vad som är skönhet. Fåglarna är fula och vill utmana, inte försköna. Det fula kan väcka känslor vi inte kan ta oss förbi.

I skulpturparken fanns ytterligare åtta halvt dolda fåglar

"Gulmåra (Gallium Verum)" LIZ NILSSON

För alla oss i försörjningsringens tid är luftrötter en realitet. Vi har delvis ryckt upp våra rötter ur jorden och får nu näring genom luften på den plats vi befinner oss.

Med mitt verk vill jag förena våra kroppars rörelser i luften med vår förmåga att förnimma och minnas.

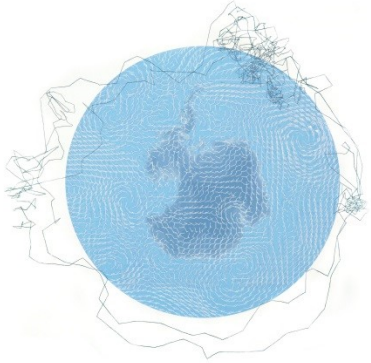
Jag skapar installationer eller händelser med psykologiska förtecken – med koncept som inre arkitektur. Jag är fascinerad av på vilket sätt tiden och rummet skapar erfarenheter och minnen.

Texterna är konstnärernas egna statements om temat, sina verk och sitt skapande.

GALLERIET

Vi visade konstverk av "gamla" och nya konstnärer. De gamla har varit med oss ända från starten 2017 (VATTEN): Ackroyd & Harvey, Chris Drury, Bess Frimodig och Studio Orta. Professor Maria Loschiavo dos Santos från Brasilien och konstnären Barbara Kihlman deltog båda igen med illustrerade texter. Med verk som anger årets samhällskritiska inriktning deltog även i år kuratorerna, konstnären Birgitta Godlund och skribenten, designforskaren Kristina Bramstorp och. Nya tillskott var Elisabeth Moritz från Malmö och konstnärduon Nina Slejko Blom & Conny Blom.

Besökarens öga mötte (affisch-bilden) CHRIS DRURYs "Albatros" – t v.

Längs en vägg hängde tre uttalat "politiska" inslag. "Sorry, it's not enough" grafik av BESS FRIMODIG, en ballad av Ackroyd & Harvey samt grafik av NINA SLEJKO BLOM och CONNY BLOM "Green drawings" avlatsbrev, en del av den performance lecture som konstnärsparet utförde i skulpturparken. Det handlade om ohejdad nyliberalism och vår skuld i klimatfrågan.

Ovan- De ironiskt vackra spåren efter flyg, fångade i foto och cyanotyper. ACKROYD & HARVEY

Ovan. Tusentals av små ovala hål, ögonformade öppningar ser bakåt i tiden och framåt mot en osäker framtid. ELISABETH MORITZ stora fotografi ovan "Utan titel".

Studio Orta här t v med urval grafik från sin serie Amazonas. Precis som Chris Drury i bilder och filmer återger observationer från forskningsresor (Albatros gjord efter en sådan vistelse på Antarktis) är duon LUCY + JORGE ORTA ofta medbjudna som dokumenterare av vetenskapliga klimatundersökningar

I hallen till utställningslokalen hängde som tidigare år informativa texter om LUFT: Vår förklaring till varför vi kallade detta för det tredje elementet. Våra statements och bakgrundsarbete. Här fanns också BARBARA KIHLMANS akvarell "Luften i antropocen" och foto samt text av MARIA LOSCHIAVO från ett flygplan ner mot en Santiago de Chile täckt av ett gråsvart moln. "I love the earth" hette hennes foto av ett barns kritteckning på gatusten. Vi lade fotot på golvet och varje vuxen som klev på texten borde fundera på den framtid som vi lämnar över till våra barn.

MARIA CECILIA LOSCHIAVO "Underst-Överst"

I ett flygplan över Santiago de Chile sommaren 2018 fick jag en stark visuell upplevelse av luften som vi andas. Staden var täckt av ett lager av partiklar och fotokemiska oxidanter. Santiagos läge i bergskedjan Anderna ger inte utrymme för naturlig uppblandning av utsläppen i atmosfären särskilt inte soliga dagar.

... Dålig luftkvalité är ett av de viktigaste miljöproblemen i vårt samhälle. Med tanke på att jordens klimat är direkt kopplat till gaserna och utsläppen i luften och atmosfären koncentreras många miljöproblem till just städerna, med minskad levnadsstandard och livskvalité som följd.

... Luftkvaliteten påverkar klimatförändringen som i sin tur påverkar alla ekosystem, till exempel extrema stormar och lång och intensiv torka som nu förekommer nästan samtidigt runt om i världen. Vi behöver en kraftfull global rörelse för att vända utvecklingen.

Det är dags för mobilisering. Vi måste agera nu för att hejda den negativa utvecklingen. Konsten har en fundamental roll i samhällsdebatten för att väcka till medvetenhet om miljöproblemen.

Ballad HEATHER ACKROYD och DAN HARVEY t h

I takfönstret hängde nio små plastpåsar fyllda med den mängd luft vi andas under en minut. "Andrum" av BIRGITTA GODLUND.

LUFTBUREN.

Jag såg en mås igår
den bars av luften,
stod helt stilla.

Var den starkare än vinden ?
Bestämde den över luften ?
Hade den satt sig över naturens lagar ?

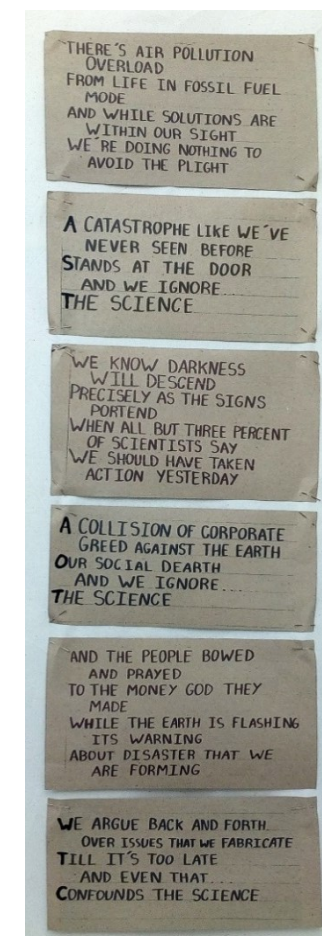
Jag såg en mås igår
den bars av luften,
stod helt stilla.

Den var inte starkare än vinden.
Den bestämde inte över luften.
Den hade inte satt sig över naturens lagar.

Den hade förstått och det omöjliga blev
möjligt.

t v KRISTINA BRAMSTORP

BARNEN SAMLAS – SER – SAMTALAR - SKAPAR

På invigningsdagen regnade och ruskade det ordentligt. Barnverksamheten med akrylfärger och silverpapper flyttade in i Garnhuset.

Några av barnen vågade sig ut för att hänga sina magiska monster i nätet. Nu fångade de vackra färgerna upp de onda vindarna -och det skenande klimatet. *Barn behöver bearbeta sina kunskaper och sin oro.*

TACK KÄRA PEDAGOGER
Anna-Karin Cederholm
Charlotte Herrlin
Gertrud Widholm
Ingrid Odell Jönsson

På avslutningen som vi genomförde på Smygehus havsbad, visade barn från Väståkraskolan en utställning med bilder och filmer på tema Luft som de jobbat med under hela vårterminen.

OCH – föredraget av Lundaforskaren handlade bl a om skolämnet Bild och vikten av magi!

MOTSTÅND

När de vuxna hörde på föredrag målade barnen vimplar på sidentyg.

Man pratar om siden som ett vackert, miljövänligt och starkt tyg

*Gemensamt för våra barnaktiviteter är att före skapandet tittar vi på konstutställningarna. Som gärna får vara underliga – och lika svåra att förstå som livet självt ibland!
Barnen och deras frågor bekräftas.
Barnen svarar med fritt måleri t ex.*

*Utvärderingarna från Väståkraskolan visade att arbetet med ett tema i fokus **enligt barnen** har varit mer lärorikt och mer stimulerande än övningar i olika bildtekniker. **Enligt rektor och lärare** har miljön i klassrum och skola som helhet blivit lugnare. Barnens utåtriktade arbete ingick i terminsplanen och vederbörligen betygssatts. För nästkommande skolår planerar lärarlaget ett utökat ämnesöverskridande. Konst och bildskapande blir en ingång i fördjupande inläring!*

TACK KÄRA FOTOGRAF
Gunilla Ingolf

BILDER på PLAKAT – GATUKONST UTMED BLÅELDSVÄGEN

14 lokala konstnärer ställde ut sina foton eller bilder i digital form på Blåeldsvägen som också är vägen till galleriet - en genomfartsled, en cykelväg och ett populärt promenadstråk. Sommaren 2019 passerade mer personer än vanligt... Aktiv konstpublik, åtminstone 500. Och passiv, som slängde ett öga? Åtminstone lika många! Bilarna körde extra långsamt! Överallt var vi rörde oss i byn fick vi positiva kommentarer om plakatkonsten. Vår egen slutsats: VÄGEN IN i konsten ska vara lustfylld och välkänd!

För att skapa en enhet i "utställningslokalen" var alla plakaten gjorda efter samma mall med lika höga ben, lika avstånd mot marken. Alla bilderna bar projektiteln MED ÖGAT MOT LUFTEN samt konstnärens namn. Alla konstnärernas texter fanns samlade centralt placerat samt i gratiskatalogen, som fanns i en öppen låda i skulpturparken. Också den öppna dygnet runt!

1 augusti till Finissagen med föredrag, mat och mingel samt inte minst skapande verksamhet, togs plakaten till Smygehus havsbad i Smygehamn. Där stod de sedan i drygt tio dagar.

Längst till höger i bilden står PLAKATCHEFEN Christine Johnsson. Till vänster FOTOGRAFEN Gunilla Ingolf. Båda deltagande konstnärer

GATUKONSTNÄRERNAS TITLAR OCH TANKAR (urval) OM SINA VERK:

Luften - vårt viktigaste element. Luften vi andas finns ju där- ren eller mindre ren vet vi inte

Frihet - Vad vore luften utan fåglar? Vad vore vi utan luft?

Luftburen- Lyssna till vindens sus i trädkronan, ett möte mellan löv och luft, ett möte mellan dig och dig.

Vinden bär dig till ett fallet löv. Lägg det över dina sår. Luften frisk och stark bär jorden på sina axlar.

Det ligger i luften - sommarmoln och doft av gyllengul raps... allt hänger ihop och samverkar såväl i det lilla jordnära som globalt på vår planet...

Skyla – Modet! ...vi förlänger ständigt våra identiteter genom mode. Men modebranschen är en av vår tids största miljöbovar.

Öppet landskap - mängder av metan, en betydligt mer kraftfull växthusgas än koldioxid. ... produktionen av kornas föda står för stora utsläpp.

Pojken med flyplanet ...springet i benen...att trilla fanns inte närvarande...hastigheten i springet ökade o ökade...kände vinden mot mina kinder... Plötsligt... Allt bara lyfte mot en klarblå himmel...inget var omöjligt. Framtiden bara väntade på att omfamna en..... URSÄKTA MIG: "DET KNACKAR PÅ DÖRREN"...

Vindens lekplats I mötet mellan sol och blad sker ett mirakel. Syre bildas, luften renas. Vinden får en lekplats

JORDEN VI ÄRVDE 2018

PROGRAM

19 juli JORD som MARK MAKT MYLLA 15.30 – 17.30 Garnhuset Håkan Wallander, Lunds universitet.

Anna Lena Tideman Bratthall, Röst institutet sjunger visor av Evert Taube

20 juli VERNISSAGE av konstutställningen "Jorden vi ärvde" **14.00 – 17.00 Galleri Estesio**

23 juli BLOMSTERVANDRING 16.00 – 17.00 Fårabackarna Majwi Rosquist, Trelleborgs floraväktare

26 juli VÅR JORDNÄRA MAT 15.00 – 20.00 Flaskpostvägen 3 Liz Nilsson, konstnär trycker med mat

2 aug VEM ÄR HERR VIPP PÅ VIPPHÖGSVÄGEN? 16.00 – 17.00 Vipphögen Birgitta Åkesson, arkeolog

9 aug FAMILJEDAG 9.30 – 20.00 Garnhuset och ängen

KONST -installationer utomhus. Allmänheten välkomnas att skapa i naturmaterial

BARN 10.00 – 11.30 skapar fritt i lera tillsammans med konstnärer/pedagoger

LANDSBYGDSUTVECKLING. 16.00 – 17.30 "På naturens bekostnad"? Sakkunniga/Lunds universitet

12 aug JORD AV HUD 14.00 – 17.00 Galleri Estesio Konstnären Bess Frimodig samtal om plast i jorden

En av målsättningarna med vårt konstprojekt är att åskådliggöra den vackra naturen vi har i Beddingestrand, och inte bara ta den för given!

Vi har en äng, vi har en hed och en pytteliten skog, men framföra allt har vi strand. Ungefär sex kilometer. I jorden döljer sig gamla bronsåldersgravar. Ett litet naturskyddsområde med betande får gränsar till ett stort område österut med järnålderslämningar.

Ängen har i motsats till Heden litet av en passagekänsla. Stigen utmed Garnhuset följer strandlinjen, men ibland undrar vi om vandrarna verkligen ser på grästuvorna och vild-blommorna. Så föddes idén om en blomstervandring. Landskap är ju en känd genre bland konstnärer.

När vi fick tillstånd att använda Garnhuset som bas kom tanken att vi skulle använda ängen som utställningsyta/ skulpturpark. De geografiskt spridda programpunkterna, skulle visa vad jorden ger att äta, vad jorden döljer och vad jorden som utsmyckning av det offentliga rummet betyder.

SAMMANFATTNING: Vår stora inspirationskälla är den tyske konstnären Joseph Beuys, en ytterst mångsidig konstnär, skicklig tecknare, känslig målare och pedagogisk stjärna. Men framför allt är han känd som en av föregångarna till begreppet konceptuell konst och de 7000 ekar som han planterade i Kassel på 80-talet som en så kallad social skulptur.

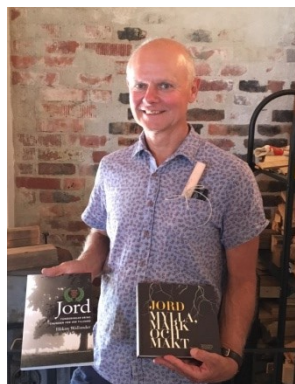
Och det visade sig att det här var året då vi verkligen breddade vår publik. Konsten har ett eget kraftfält som fångar in fenomen utanför sig självt, som inspiration, arbetsmaterial mm. Vi hoppades att för vår nya publik öppnade aktiviteterna ut mot en konstpotential och inte var som vilken annan workshop/pedagogik/underhållning? För de deltagande konstnärer som föreläste om sin egen konst, visioner processer eller ledde workshops/seminarer blev projektet en utökad gränsöverskridande praktik.

KONSTNÄRER forts: Ackroyd & Harvey, Madeleine Brandin, Kristina Bramstorp, Chris Drury, Jenny Frank, Elisabet Frick, Bess Frimodig, Birgitta Godlund, Monica Gora, Nils Bergendal, Jozef Guzy, Emma Hedlund, Janos Kato, Barbara Kihlman, Petra Lilja, Maria Cecilia das Santos Loschiavo & Beth McKee, Marlene Murray, Suzanne Nessim, Liz Nilsson, Gerhard Nordström, Jorge + Lucy Orta, Louise Rimington, Martin Svansjö, Marje Taska, Jan Troell & Agneta Ulfsäter, Ingrid Wallin, Magnus & Effe Wallon, Gertrud Widholm, Ruzica Zajec.

Ett annat ord för invigning är sjösättning. Med tanke på lokalen, Garnhuset (samlingslokal för L:a Beddinge byalag) som präglas av sina många marina inventarier och med stillsamt kluckande havsvågor om knuten känns det som en passande synonym denna varma torsdagskväll den 19 juli. Salen är fullsatt och stämningen är hög, trots att kylanläggningen inte fungerar. Eller var just detta orsaken till den uppslupna stämningen i den fullsatta lokalen?

JORDEN VI ÄRVDE är refrängraderna i sången Änglamark av Evert Taube. Det är också titeln och ledmotivet i Hasse o Tages 40 år gamla men mycket aktuella filmsatir om landsbygdsutveckling. Anna Lena Tideman, solist i barock-ensemblen "La Bellezza Della Musica" sjöng visor av Evert Taube till komp på basfiol av sin man Kenneth Bratthall. Anna Lena är universitetslektor i sång vid Musikhögskolan i Malmö Publiken sjöng med, till en början försiktigt. Men snart blev det allmän körsång och gemenskap!

Håkan Wallander, (nedan i bild) en av Sveriges främsta markbiologer, professor vid Lunds universitet samtalade sedan med publiken. Fakta om villkoren för den undre växtvärlden varvades med nerhugg över hela klotet - naturvetenskapligt, humanistiskt och mycket opretentiöst! Frågor och synpunkter haglade.

FAKTA: Denna sommar när värmen lamslagit oss människor har den bokstavligen slagit många växter till marken. De grödor eller blommor som klarat sig bäst är de äldre, de vilda. Traditionella gamla typer av sädesslag har långa djupa rotsystem som når ner till de små reserverna av grundvattenmagasinen i jordaggagatan långt nere i marken. Den ekologiskt intresserade odlaren eller bonden hårdpackar inte sin jord med tunga maskiner, vilket betyder att syre och vatten kommer fram runt växtrötterna trots att jorden kan se stentorr ut. Växter är alltid symmetriska ovan och under jord – de högresta och yppiga växter vi ser har ett lika stabilt rotsystem. En bred växtlighet håller stånd mot ogräs! Litet ytligt ogräs, levande eller dött hindrar vattnet i jorden från att avdunsta! Vi fick trädgårdstips i mängder. Om bl a guldvatten - billigt enkelt att producera själv!

Efter föredraget strosade vi tillsammans till Galleri Estesio. Mer om konsten i galleriet nedan!

FOTO från invigningen: Gunilla Ingolf

BLOMSTERVANDRING PÅ FÅRABACKARNA MED KOMMUNENS BLOMSTERVÄKTARE

23 juli erbjöd vi en upptäcksfärd på gräsrötsnivå. Bokstavligen - eftersom den torraste sommaren i mannaminne skördat mycket av det som annars skulle lyst blått, rött och gult någon decimeter eller mer över marken.

Vi var på Fårabackarna vid gränsen till Skurups kommun. Under Majwi Rosquists ledning använde vi luppen för att fascineras av mönster i fröställningarna. Vi använde floran för att klassificera, ge namn, lära nytt eller bekräfta. Side kick var Barbara Kihlman som också fotodokumenterade dagen.

FAKTA: Fårabackarna är ett litet naturreservat, som sköts av Trelleborgs kommun. Vissa somrar går här en liten flock får (inhägnat område). Majwi Rosquist är officiell floraväktare i Trelleborgs kommun sedan flera år tillbaka. En floraväktare vårdar de rödlistade arterna inom en kommun. Barbara Kihlman är landskapsarkitekt, som undervisat på Alnarp, (men är numera verksam som akvarellkonstnär). En landskapsarkitekt har utbildning inom såväl markbiologi som design och hållbarhetslära.

HEM ÄR HERR VIPP PÅ VIPPHÖGSVÄGEN?

FOTO Claes Lindahl

...frågade vi alla som den 2 augusti förväntansfyllda samlats vid Vipphögen i västra delarna av Beddingestrand för att lyssna på arkeolog Birgitta Åkesson, som inventerat alla Söderslätts gravhögar. Vipphögen är den största bevarade gravhögen och skyddad för utgrävningar tills framtida forskare får skonsammare verktyg än dagens. Så Herr Vipp eller Fru Vipp eller hela familjen ligger fredade i jorden och deras individuella öde är fortfarande en gåta. Men vi fick höra mycket om hur arkeologiska teorier bollas mellan de nordiska länderna. Vi fick myter bekräftade och/eller avfärdade.

VÅR JORDNÄRA MAT

En i sann mening gränsöverskridande workshop med textilkonstnären Liz Nilsson. Här på bilden längst fram t h. Vi var en liten grupp som samlats i Liz egen ateljé mitt i Beddingestrand, i det hus som tidigare var klubbhus för Beddinge golfklubb.

Vi närstuderade olika rotfrukter, kände på struktur och textur, mediterar, skrev nonsensvers och seriös text, tryckte vackra kökshanddukar och avslutade med ett vegetariskt knytkalas

FOTO Anne-Marie Mohlin

JORD AV HUD

Om Mikroplasten och Myllan. Föredrag och grafik-intervention med konstnären Bess Frimodig och Anna Febrero, från Barcelona universitet, professor och expert på växt-stress. Interventionen ville visa på det absurda i konsumtion som förstör det som ger oss liv: jord, vatten och luft.

Man plockade fram olika material för att skapa små miniväxthus, till stängda kretslopp. Samtidigt uppmuntrades vi att röra vid plasten som Bess tagit med från sitt hem i London. Den verkar överlag prassligare än vår svenska? Genom att röra vid plasten, se den, prata om nanoplasten i jorden, där Anna lade fram förfärande siffror men också berättade om att vissa växterna själva kan dra upp plastdammet genom sina stjälkar och in i bladen (phyto remediation). Hopsamlat, kan plastdammet återvinnas. Bess uppmanade oss att sy ihop plastbitarna för att reparera och återbruka för att minimera vårt ekologiska fotavtryck. Tillsammans med publiken sydde Bess syr ihop plastbitarna. Det var bökigt och prassligt. Dialogen växte och faktiskt -den fula engångsplasten blev vacker med några stygn (men förblev giftig!) Publiken byggde små slutna växthus dvs planetens kretslopp i miniversion med permanent balans mellan jord, vatten och luft.

FAKTA: Myllan är Planetens Överhud. Den andas genom sina porer och släpper in mikroplaster (och andra gifter) ner i marken och grund-vattnet. Mikroplasten stör hormonbalansen hos både människor och djur. Forskningen har ännu inte instrument dör att mäta de mikroskopiska plastpartiklarna, men man räknar generellt med att det översta lagret jord i städerna består av 60 procent nanoplaster och plastdamm. Landsbygden är kanske(?) något renare, men plasten är nu del av vår landskapsbild. Plasten finns nu, blandad i jorden och genom matkedjan i våra livsmedel. Vi äter och dricker mikroplast.

VI JOBBADE PÅ ETT MANIFEST OM ATT BEFRIA BROCCOLIN UR PLASTFILMEN! ATT SE PÅ GRÖNSAKER SOM LEVANDE VARELSER, SOM FAKTISKT VILL BLI BERÖRDA! Det är möjligt att skydda myllan. Och livet! Omslagsfilm kan göras av majs, hampa och potatis. Vi kom överens om att ta bort mjuk plasten runt grönsakerna i matbutiken. Kanske till och med köpa mindre, men efter säsong, lokalt och nära. Utan plast.

Våra hopsydda plastbitar infogades sedan i utställningen i galleriet

FOTO: Ona Febrero Ribas

GALLERI ESTESIO

Objekt, måleri, textil, film, skisser och texter av trettiotalet konstnärer, designers och konsthögskoleanknutna naturvetenskapliga forskare.

T v

Det brittiska konstnärparet Ackroyd & Harvey ställde ut ett foto på en liten ekplanta med vidhängande ekollon av - en hyllning till Joseph Beuys. Ekplantorna som de vårdar i sin ateljé har rakt nedstigande stamtavla från Beuys ekar i Kassel.

T h

En av Englands främsta konstnärer, Chris Drury, hade speciellt för Galleri Estesios utställning i år gjort ett tryck med brun jord från Smygehuk och gulaktig jord från England sydligaste udde, där konstnären bor i närheten. Den svenska galleristen (Estesio) hade tidigare under våren grävt upp jord från Sveriges sydligaste udde och skickat iväg till konstnärens ateljé.

Marje Taska ställde ut **"Jordtacka"**. Den Estlandsfödda konstnären har ända sedan hon flyttade till Sverige samlat jord från sin barndoms lekmarker. Alla jordorterna är vetenskapligt katalogiserade, samtidigt försedda med personliga minnesanteckningar. Formen för jordklumpen är identisk med guldtackans.

POP UP KONSTUTSTÄLLNING I DET FRIA/FAMILEDAGEN

Det börjar med att Gertrud Widholm bytte roll. Från pedagogens till konstnärens! Många förbipasserande attraherades till platsen av scenen, där Gertrud meditativt byggde upp en installation **"Herbarium. Rotsystem"** av stora vita papper med grafiskt effektfulla rötter.

Några barn som innan dess pratat om jord, grenar, förmultning hjälpte till – ordlöst! Och sprang sen runt bland konsten på den 6000 kvm stora ängen.

Bild nedan t v

Två unga kvinnor, Erika Holmqvist och Alice Wallin gjorde en nytolkning inför publik med aktuellt budskap (#metoo) av den tyska konstnären Ruzica Zajec's **"Space Drawing"**, som vi visade i galleriet. *Vilket samhälle lever vi i, när kvinnor tvingas markera gränser?* Det symboliskt vita bandet bakom flickorna formar konturerna av en ängel.

Bild t v

Konstnären/arkitekten Martin Svansjö som bjudit in sin kollega från LTH Thorbjörn Laike till ett konstnärligt samarbete **"Apan ritat i sanden"**.

Vindens rörelser fångades in i det vita tyghavet, som ständigt ändrade mönstren som skrevs däri.

Handlar det om Människans fåfängliga strävanden att göra avtryck?

Industridesignern som arbetar mot strömmen, Petra Lilja gjorde ett statement långt borta från polerat stål och plast. **"Jordlig"**

T h Madeleine Brandin läste dikter om himmel, hav och jord... om hur allt hänger samman.

Ovan t v Monika Gora läste ur **"Vad kostar ett träd"**. Monika Gora bor i Malmö och är internationellt anlitad landskapsarkitekt. I film och text har hon (i samarbete med Gunilla Bandolin och Nils Bergendal) redovisat hur Malmö stad grovt missat att skydda en hundraårig park i stadens utkanter.

Hela konstprojektet bars upp av SAMTAL om konst som en pågående dialog mellan en grupp människor kring en angelägen samhällsfråga. Som en fri tolkning av Jozef Beuys begrepp Social skulptur. Under eftermiddagen höll konstnärerna små seminarier vid sina konstverk. Thorbjörn Laike och Martin Svansjö som båda arbetar på Lunds tekniska högskola, berättade om segelduken de använt i sin installation och gav oss insikter i materiallära. De unga kvinnorna redogjorde för sitt sökande under förmiddagen efter den rätta formen för sin konstnärliga replik. Osv till paneldebatten med nya samtal tog vid.

Förbipasseranden stannade upp och deltog i samtalen.

FOTON OVAN: Gunilla Ingolf, Birgitta Godlund och Martin Svansjö

BARNVERKSAMHET/FAMILJEDAGEN

Vi tog emot barnen på den sida av Garnhuset som skänkte mest skugga.

När barnen kom hade konstnären Gertrud Widholm redan dukat fram naturlera som innehöll grenar och små växtdelar. Atelieristan Ingrid Jönsson höll fram små burkar, små stenar, jord och sticklingar. Skådespelaren Lena Pe Pålsson undersökte färger och deras energier med barnen.

Syftet med aktiviteterna var att låta barnen komma nära jorden, det enkla samt att ge barnen tillgång till sin egen fantasi, sina egna känslor under tiden som de observerade och kände på de olika materialen och såg på konsten.

FAKTA En atelierista har en flerårig utbildning i en specialpedagogik, Reggio Emilia, som betraktar Bild och konst som individens/barnets eget uttryck och språk. Barnforskare är överlag mycket positiva till denna öppna och undersökande metodik, som främjar inte bara kreativitet utan också logiskt tänkande. Metoden används av konstnärer, skådespelare, musiker m fl som ser känslor och tankar som parallella verktyg för att utforska sin relation till omvärlden och sin identitet.

Sigrid konstruerade ett litet mikroklimat i den gamla syltburken. Detta är ett slutet miniväxthus som inte behöver vattnas. När sticklingen "andas" bildas kondens som faller ner i jorden och skapar ett idealiskt återfuktande klimat. Tänk regnskog!

Barnen frågar oce förstod. De färdiga små inglasade landskapen fick sedan plats i den stora konstutställningen på det öppna fältet vid Garnhuset. Här växte under dagen fram ett dussintal installationer av inbjudna etablerade konstnärer som försett sina verk med likadana etiketter som barnen. Samtalen kändes viktiga. Gemenskap uppstod och många barn stannade kvar efter workshopen. På så sätt kom det till fler barn under sen eftermiddag.

JORDENS uppkomst? Barn är födda filosofer. Skolan hinner bara ibland möta behovet av samtal om de stora svåra frågorna. Men med en liten bit lera i handen och ute i naturen rinner frågor och prat på helt fritt om geologi, jordförflyttningar och jordaggregat. Och om livets mening. På barnens eget språk!

PANELDEBATT om LANDSBYGDSUTVECKLING

Barnen skapade fortfarande när våra panellister kom till Garnhuset.

Petra Lilja som under förmiddagen presenterat ett konstverk Jordlig – ett koncept som vi i publiken gärna ville se skrivet i sten (!) vad gäller all landsbygdsutveckling. Petra är också lektor vid Linné-universitetet i Växiö. (Nedan t v)

Thorbjörn Laike, som under förmiddagen deltagit i utomhusutställningens samtal/seminarium i egenskap av konstnär är professor i miljöpsykologi vid Lunds Tekniska högskola. (Nedan i mitten)

Max Liljefors är professor i konstvetenskap och ekologi vid Lunds universitet. (Nedan t h)

Moderator är Kristina Bramstorp, fil dr i designteori.

Frågeställningen var om landsbygdsutveckling alltid måste ske på naturens bekostnad. Vi såg valda delar av den fortfarande aktuella filmen "Äppelkriget". av Hasse o Tage Exempel med snarlika och mycket senare exploateringar diskuterades. Extremvärmen denna sommar gav en extra viktig dimension till debatten.

ON SEEING THE SEA 2017

På våren skickade Naturskyddsföreningen ut ett nyhetsbrev om tillståndet i våra insjöar och hav. Det blev en budkavle som galleristen/konstnären Birgitta Godlund och skribenten Kristina Bramstorp sände runt i sina nätverk. Inom en vecka hade 40 konstnärer anmält sitt intresse. Upplägget var enkelt: "Maila en A3 pdf med bild och text på temat. Estesio skriver ut på matt fotopapper!" Kommentarererna var alla ungefär så här: *Vi vill absolut vara med i den här viktiga utställningen*

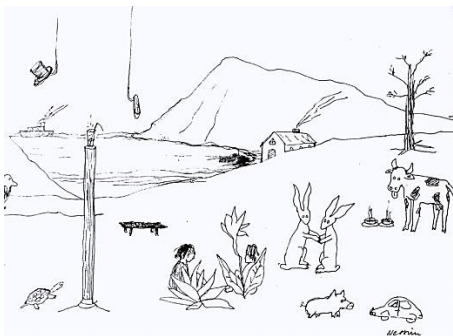

Chris Drury film

På ett par veckor satte vi hop en -*En oerhört angelägen och vacker utställning*. Som en av de ca 400 besökarna sade. I en laptop visade vi film av bl a Jan Troell, som klippt ihop en ny kortfilm av Sagolandet. Andra kommentarer lät - *Konstlärare finner estetiska uttryck på alla tillgängliga material (t ex kontorsmåtten A3) och överför lätt konceptuella texter till sensuella och taktila erfarenheter*. Det var där och då som idén föddes att bygga en serie utställningar på temat De fyra elementen. Med en vild blandning av tekniker... bara det fanns ekologiskt fokus!

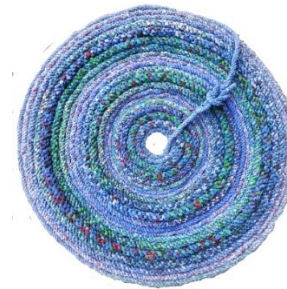
Mellan äldsta konstnären Harry Moberg (nedan t h) och yngsta deltagaren Effe Wallon var det nära 80 års ålderskillnad. Några hållbarhetsforskare redovisade i foto och text följderna växthuseffekterna i Arktis med smältande isberg, industriutsläpp i floderna världen över och slum. Andra teman var vårt hänsynslösa utnyttjande av jordens vatten och den lika hänsynslösa utfiskning av världshaven – engelsmannen och BBC fotografen Nick Parfitt och hans dotter Nicky forskar om havsbottenarna utanför Tanzanias kust, där de bor "halvtid"

:

Suzanne Nessim

Vår förhoppning var att besökarna efter att ha sett utställningen skulle reflektera över havets skönhet och skörhet! Inte sluta bada i havet utan filosofera litet och titta ut över horisonten – i ordets alla bemärkelser.

Elisabeth Frick

ALLA UTSTÄLLARE:

Ewa Bochen, Kristina Bramstorp, Madeleine Brandin, Kenneth Bratthall, Broder Burow, Chris Drury, Jonna Ekholm, Jenny Frank, Elisabet Frick, Bess Frimodig, Birgitta Godlund, Owe Gustafson, Jozef Guzy, Agneta Hahne, Edwin Håård, Maciej Jelski, Janos Kato, Barbara Kihlman, Petra Lilja, Maria Cecilia das Santos Loschiavo, Bob Matson, Beth McKee, Harry Moberg, Suzanne Nessim, Liz Nilsson, Jorge & Lucy Orta, Nick & Nicky Parfitt, Annika Richaud, Louise Rimington, Sammy Rimington, Yolande Skeete, Pia Spåhl & Edwin Håård, Martin Svansiö, Marie Taska, Jan Troell, Elin Wallin, Ingrid Wallin, Magnus Wallon, Gertrud Widholm, Ruzica Zajec